

תל עם ה - סביבה עברית

מדריך להכנת
לוחות הכיתה

Tal AM 5 - Hebrew Environment

מנהלת טובה שמעון
מרכזות מרים כהן, דורית פרקש

כותבות מנחות גילה זית, תורה; חוה שמעון-קסירר, תורה ומרכזת פרשת השבוע (2000-)
כותבים רמה אהרונ (2002-); שלומית פישר (2002-2008); מיכל גרושק-טייטל, ענת רייזל (2003-);
נתנאל אזרד (2005-2008); נעמה בר איתן (2006-)

עריכה לשונית דוד הרבנד, שרון כהן
איור שנטל באש-טטרו, ג'חה בולדוק, יעל בן ארי, אוריאל ברקוביץ', ז'ילבר דה-רושה,
לואיס הרננדז, סיגל הרשפלד, קסניה טופז, אבי כץ, סופיה פולונסקי
עיצוב וביצוע גרפי סמדר אשל, שלומי בנד, סיגל זולר-מורן, אסף חביליו, ענבר חרובי, אלה טל, סיגלית סבטליט,
מירית פורר, שלי שלו
מוסיקה אבי בר איתן, בועז דוידוף, ד"ר דינה צבע

מורות ובתי ספר נסאיים ד"ר דינה צבע • Akiva School, Montreal, Quebec
עליזה וולקר • Brandeis Hillel Day School, San Rafael, California
רבקה בן הראש, אידית קופל • Hebrew Academy, Montreal, Quebec
מרים ארף, אריאל גראפי, חנה שיק • Hebrew Foundation School, Montreal, Quebec
חסידה חרז, ארז עובדיה • Jeudische Schule Noam, Zurich, Switzerland
אהובה זפרן, שרה רונן • Pressman Academy, Los Angeles, California
ימימה לוי, שולמית בראון • Solomon Schechter School of Queens, Queens, New York
רחלי מוריס, שרית לבנת • Tarbut V'Torah Community Day School, Irvine, California
טלי בן סניור, פזית שלנט • The Epstein School, Atlanta, Georgia
מאיה רחנשר • Yavneh Academy, Paramus, New Jersey

מחקר ומשוב שרון כהן - מרכזת, אנקה בן עמי, עמית יהודאי, מירב מזוז
תקליטור תורה, קולות שי יהלום, מרדכי פרימן, עדנה קלפפר

תיאום משרד מונטריאול: זיגי לבקוביץ' (2007-); ירושלים: פנינה גולדברג (2006-)
הנהלת חשבונות פרל בינסון, רנה נוטיק
קלדנות דבורה וינר, אניטה ישראל

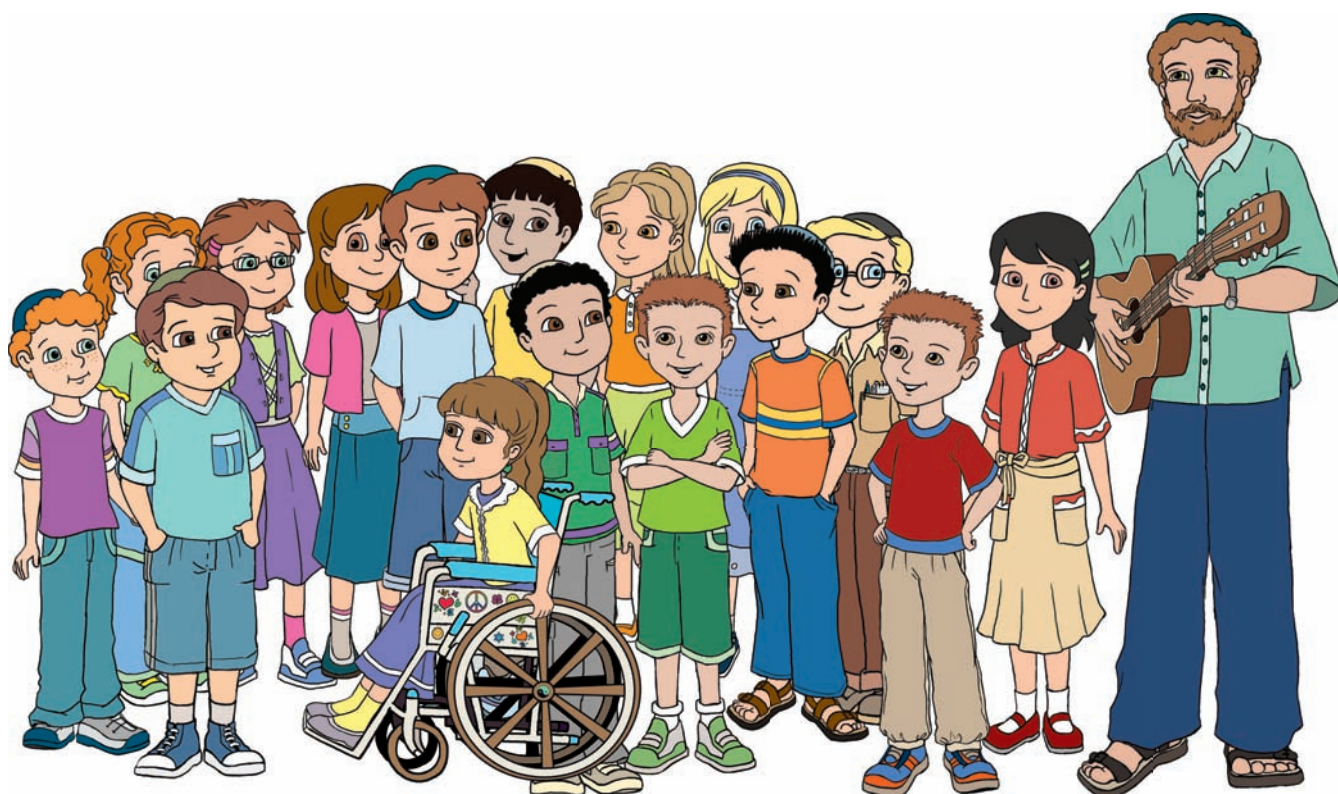
יו"ר חבר הנאמנים זאב קליימן
מנהל ארגוני שלמה שמעון

We gratefully acknowledge:
The AVI CHAI Foundation for its generous grants and support, which made TaL AM 5 possible;
The Department of Jewish Zionist Education, Jewish Agency for Israel;
The consultants, advisors and participants in The 1999 Think Tank Conference; and
The TaL AM Curriculum Development Committee.

תל עם ה

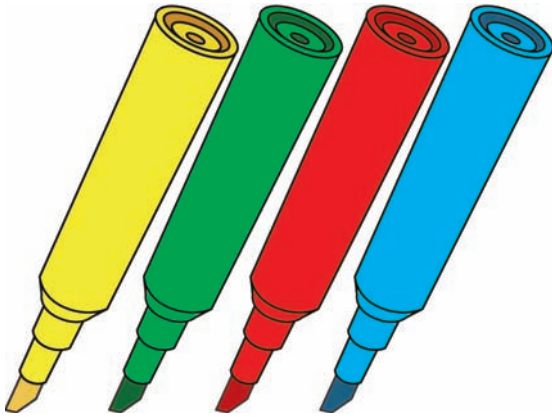
סביבה עברית

מדריך להכנת לוחות הכיתה

מטרות המדריך הן:

1. לעזור למורה להתמצא בגליונות המשמשים להכנת הלוחות.
2. להנחות את המורה בהכנת הלוחות מהגליונות.
3. לייעץ למורה כיצד לארגן את הסביבה העברית בכיתה.
4. להציע למורה דרכי קישור של הלוחות ליחידות תל עם.

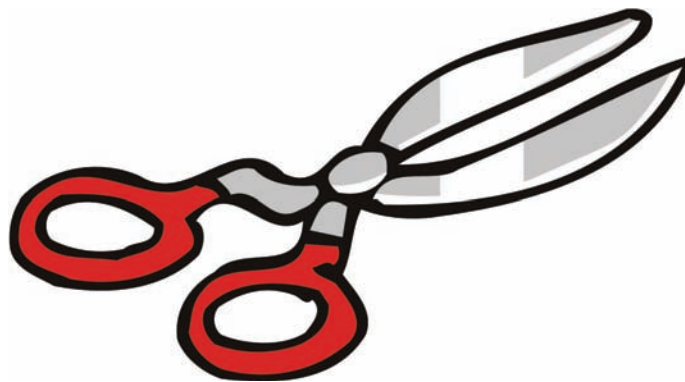
ציוד להכנת הלוחות

על מנת לייעל את הכנת הלוחות ולחסוך בזמן, בבקשה להכין מראש את הציוד הבא:

1. מספריים, סכין חיתוך
2. מטבים משרדיים, סיכות מתפצלות
3. סלסלות, קופסאות ומעטפות לאחסון כרטיסים וחלקי חילוף להפעלת הלוחות
4. בריסטולים לבנים
5. עטים בצבעים ומרקרים
6. "פלסטלינה להדבקה" Fun-tak
7. קרטון קשיח - שישמש כתומך ללוחות או display boards
8. מצלמה לצילום התלמידים / או תמונות התלמידים
9. מקלות בחישה מעץ
10. מכונה לניילון ((Lamination הלוחות

בבקשה לצפות את הלוחות בניילון שקוף ודביק (Lamination), כדי לשמור עליהם לאורך זמן. כדי למנוע גזירה כפולה של כל גליון, כדאי לצפות את הגליונות לפני שמתחילים בהכנת הלוחות. רצוי לבדוק את רוחב מכונת הלמינציה, ובהתאם לרוחב לגזור את הגליונות. על מנת שתוכלו להרכיב את הלוחות ביעילות, כדאי גם לרשום על כל חלק את שם הלוח אליו הוא שייך.

מדריך זה אינו מציע פעילויות הפעלה באמצעות הלוחות. שימו לב! הלוחות הוצגו במהלך מכוני ההכשרה של תל עם והם מיוצגים בחוברות התלמיד ובספרונים. כדאי להעזר בהם בעת הכנת הלוחות, על מנת להיזכר בסביבה העברית בכיתה ובדרך הפעלתה.

שם הלוח	הקוד	מספר גליונות	הדרכה בעמוד
לוח הא-ב	5S-EP1	2	4
ברוכים הבאים לכיתה החושבת והפעילה	5S-EP2	1	5
מי בכיתה ותלקיט השנה	5S-EP3	2	7-6
לוח החדשות	5S-EP4	1	8
כובעי החשיבה	5S-EP5	4	9
כפפות הפעולה	5S-EP6	3	10
איך מתנהגת כיתה חושבת ופעילה?	5S-EP7	1	11
בניינים בהווה	5S-EP8	4	12
בניינים בעבר	5S-EP9	4	13
בניינים בעתיד	5S-EP10	4	14
הבנת הנקרא	2S-EP10	3	15
סלי מילים לש"י	5S-EP11	2	16
מפת ישראל	4S-EP12	3	17
קו הזמן	3S-EP13	3	18
סופרים ומשוררים	4S-EP20	2	19
סופרים ומשוררים	5S-EP20	1	20

לוחות תורה ופרשת השבוע

שם הלוח	הקוד	מספר גליונות	הדרכה בעמודים
מהתורה לכיתה	5T-EP14	1	21
סלי המילים לתורה	5T-EP15	2	22
פרשות השבוע	5P-EP17	*5	23
חכמים מפרשים	4P-EP18	8	24

*הלוח של ספר דברים מיועד לבתי ספר בחצי הכדור הדרומי של כדור הארץ.

לוח הא-ב

5S-EP1AB

תכולת הגליונות

שני גליונות המכילים:

1. שתי רצועות המרכיבות רצועה אחת מאורכת (לרוחב) בצבע כחול ועליה אותיות הא-ב בדפוס ובכתב, בכתב רש"י ובגימטריה.
2. רצועה ובה האותיות הסופיות בדפוס ובכתב, בכתב רש"י ובגימטריה.
3. שתי רצועות קטנות יותר המרכיבות רצועה אחת (לאורך) ועליה התנועות (קמץ, חיריק וכו').

ציוד נוסף להכנת הלוח

- מספריים
- מקל או סרגל מאורך שימש להצבעה על האותיות.

מהלך ההכנה

בבקשה:

- לגזור את רצועות הא-ב לפי הסימון המקווקו והמספריים, ולהדביק אותן זו לזו על פי רצף הא-ב.
- שימו לב: ישנה חפיפה קלה בין הרצועות.
- לגזור את לוח התנועות לפי הסימון המקווקו והמספריים.
- להדביק את שני חלקי לוח התנועות אחד מתחת לשני, כשהכותרת "תנועות" היא העליונה.

מיקום הלוח בכיתה

לוח התנועות עוצב כיחידה נפרדת על מנת לאפשר לך למקמו בהתאם ללוח התנועות המאפשר הצבעה על כל אות ואות, גם על ידי התלמידים.

קישור הלוחות להוראה

לוח האותיות מלווה את כל היחידות, אך הוא מרכזי לאזכור הקריאה והכתיבה, ומאפשר שימוש והפנמה של כתב רש"י. שימו לב! האותיות בכתב רש"י שצורתן מאוד שונה מאותיות הדפוס המקבילות מודגשות ע"י מסגרת צהובה. לוח התנועות מזמן את תחזוק הקריאה והתנועות.

מראה הלוח המוכן

ברוכים הבאים לכיתה החושבת והפעילה

5S-EP2

תכולת הגליונות

גליון אחד המכיל:

תמונת-על של הכיתה הוירטואלית והמורה שלומי רזיאל.

שימו לב:

1. הדמויות חובשות כובעי חשיבה, עליהם כתובים שמות התלמידים והמורה.
2. יהודה מבורך, שהצטרף לכיתה בכיתה ב, לא מופיע בין התלמידים, אך תמונתו מופיעה על מסך המחשב, כי הוא חזר לארץ וימשיך להתכתב עם הכיתה דרך האינטרנט.
3. לכיתה נוספו שני תלמידים חדשים - תאומים בשם יוסי מלמד ומוטי מלמד.

מהלך ההכנה

בבקשה:

- לגזור את תמונת העל של הכיתה הוירטואלית.
- לצפות את התמונה באמצעות מכשיר למיניציה.

מיקום הלוח בכיתה

את תמונת העל של הכיתה הוירטואלית ניתן למקם בהתאם לתנאים הקיימים בכיתה.

מומלץ לתלות אותה על דלת הכניסה לכיתה.

במרכז הלוח ישנו "לוח שעם" בגודל Letter, אליו "מוצמד" דף נייר לבן. מומלץ להדביק עליו תמונה של תלמידי הכיתה שלך.

קישור להוראה

ניתן להשתמש בלוח לאיזכור שמות התלמידים בכיתה הוירטואלית, ולחילופין, ניתן להשתמש ב"לוח השעם" להודעות / תזכורות על חגיגות, פעילויות ואירועים מיוחדים המתקיימים בכיתה.

מראה הגליון

מראה הלוח המוכן

מי בכיתה החושבת והפעילה? + תלקיט הכיתה

5S-EP3AB

מראה הגליונות

תכולת הגליונות

שני גליונות המכילים:

1. לוח מי בכיתה החושבת והפעילה?
2. כרטיסיות תלמידי הכיתה הוירטואלית והמורה שלומי רזיאל (שימו לב: באתר האינטרנט של תל עם www.talam.org תמצאו כרטיסיות ריקות עבור תלמידי הכיתה שלכם. לצורך כך תזדקקו לקוד בית הספר שלכם).
3. רצועה נוספת לקבוצה ו
4. רצועה לחזנים ותורנים
5. כרטיסי קבוצות (א-ו)
6. מדבקות לציפוי תלקיט השנה של הכיתה

ציוד נוסף להכנת הלוח

- מספרים
- סכין חיתוך
- קרטון בגודל הלוח השלם: מי בכיתה החושבת והפעילה? (אם תבחרו להדביק את הלוח על קרטון)
- דבק פלסטי (דבק לבן)
- אטבים משרדיים / Fun-tak

מהלך הכנת הלוח

- לגזור את לוח מי בכיתה החושבת והפעילה? את כרטיסי התלמידים, את הרצועות ואת כרטיסי הקבוצות בהתאם לקווים המקוונים.
- לצפות את הלוח, הרצועות והכרטיסים באמצעות מכשיר הלמיניציה.
- לגזור את כרטיסי תלמידי הכיתה הוירטואלית ולצפות אותם באמצעות מכשיר הלמיניציה. כרטיסים אלו מיועדים להדגמה.
- לצלם כל ילד/ה (או לבקש מהתלמידים להביא תמונות דרכון), ולהדביק את התמונות לכרטיסיות התלמידים המצויות באתר האינטרנט של תל עם.
- להצמיד את תמונות תלמידי הכיתה שלך ללוח באמצעות Fun-tak, או לחילופין, לעשות חתכים קטנים מעל כל תיבה ולהצמיד את התמונות ללוח באמצעות אטבים.

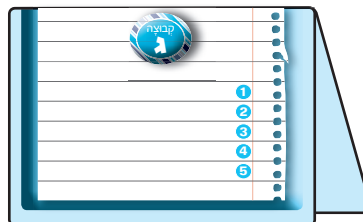
מיקום הלוח בכיתה

- ניתן לתלות את לוח מי בכיתה החושבת והפעילה? ליד דלת הכניסה לכיתה, או לחילופין, להשתמש בו כלוח דו-צדדי (לצורך כך תצטרכו להזמין את גליון הלוח פעמיים), ולמקם אותו בכל מקום בכיתה.
- את רצועת קבוצה ו ניתן להצמיד על הלוח משמאל לקבוצה ה, לפי הצורך.
- את כרטיסי הקבוצות יש למקם על שולחנות התלמידים בזמן עבודה בקבוצות.

מראה פני הכרטיס

מראה גב הכרטיס

מראה הלוח המוכן

קישור הלוח להוראה

הלוח והכרטיסים מרכזיים ליחידה כיתה חושבת ופעילה.
כרטיסי תלמידי הכיתה הוירטואלית, המכילים את שמות התלמידים ותמונותיהם, ואת שמו ותמונתו של המורה, מיועדים להעמקת ההיכרות עם הכיתה הוירטואלית.

מהלך הכנת תקליט השנה

בבקשה:

- לגזור את המדבקות לציפוי "תלקיט השנה" ולהדביקם משני צידי התקליט שתשמש כתלקיט השנה של הכיתה.

תלקיט הכיתה

לוח החדשות

5S-EP4

מראה הגליון

תכולת הגליון

גליון אחד המכיל לוח בסיס - חדשות בישראל / בכיתה / בעולם.

ציוד נוסף להכנת הלוח

- מספריים
- סכין חיתוך
- אטבים / Fun-tak

מהלך ההכנה

בבקשה:

- לגזור את לוח הבסיס ולצפות אותו בעזרת מכשיר הלמיניציה.
- להוריד מאתר האינטרנט של תל עם www.talam.org את לוחות החודשים. (לצורך כך תזדקקו לקוד בית הספר שלכם).
- להצמיד מידי חודש את לוח החודש המתאים על גבי "לוח השעם" שבמרכז לוח "בכיתה".

מיקום הלוח בכיתה

כדאי למקם את הלוח סמוך ללוח הכיתה או לדלת הכניסה, על מנת לקשר בין חיי היום-יום לחדשות בישראל, בעולם ובכיתה.

קישור הלוח להוראה

הלוח מאפשר לתלמידים לרכז את הנעשה בכיתה (הולדת תינוק, תלמיד/ה חדש/ה בכיתה, יציאה לטיול, חגיגה וכו'), בישראל ובעולם בתחומים שונים (מזג אויר, בריאות, תרבות, סביבה, ספורט, וכו'). ניתן ללקט מהעיתונות או מאתרי אינטרנט שונים חדשות שיש בהם עניין כללי. את הלוח המוקדש לחדשות בעולם מומלץ להקדיש לנושאים הנוגעים אלינו, וגם לעולם כולו. מומלץ להצמיד ללוח צילומים שימחישו את הנושא, ולחבר להם תמליל חדשות הכתובות/ערוכות בעברית פשוטה. לאחר הדגמה בחודש הראשון לשנת הלימודים, מומלץ לעודד את התלמידים לאסוף מידע חדשותי בעצמם מהעיתונות ומאתרי אינטרנט שונים ולהביאו לכיתה. הלוח מאפשר עבודה בקבוצות, כשכל קבוצה מתמקדת בחדשות במקום מסוים או בתחום מסוים. כמו כן, החלק חדשות ישראל מחזק את הקשר של התלמידים עם ארץ ישראל ומדינת ישראל, ומעודד את העניין והמעורבות בנעשה בה.

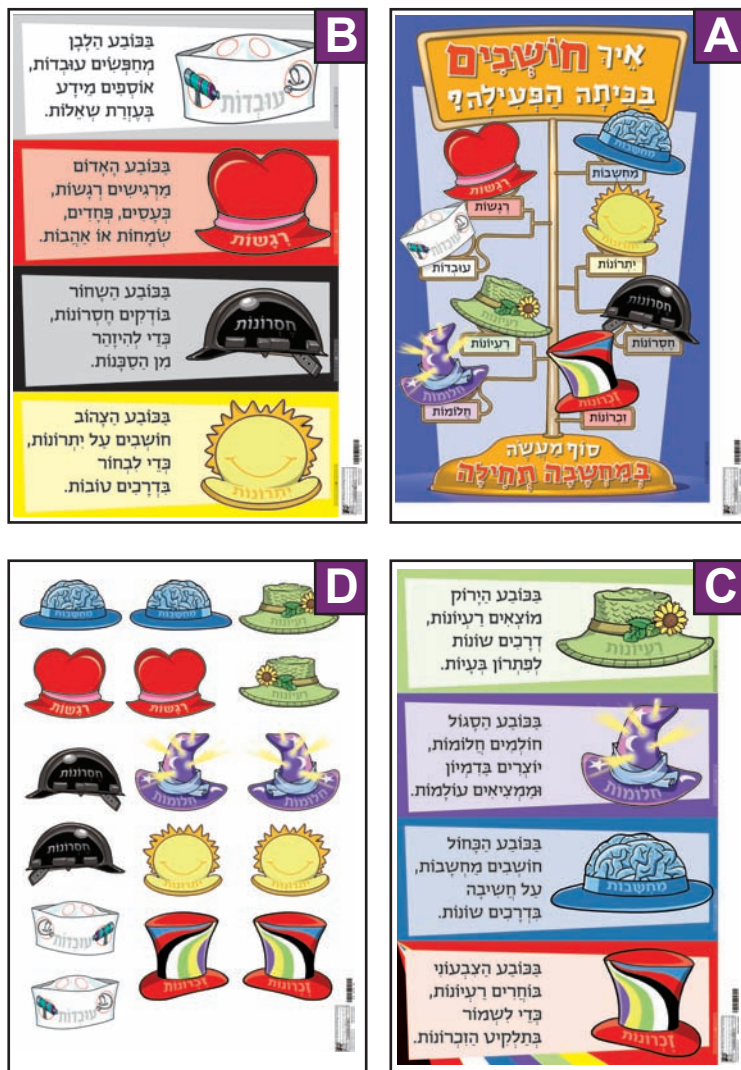
מראה הלוח המוכן

איך חושבים בכיתה הפעילה?

5S-EP5ABCD

מראה הגליונות

תכולת הגליונות

ארבעה גליונות המכילים:

1. לוח בסיס
2. 8 כרטיסי הפעלה של כובעי חשיבה
3. 2 כובעי חשיבה מכל סוג (16 בסה"כ)

ציוד נוסף להכנת הלוח

- מספרים
- סכין חיתוך
- מקלות בחישה מעץ
- דבק פלסטי (דבק לבן)

מהלך ההכנה

לוח הבסיס וכרטיסי ההפעלה

בבקשה:

- לגזור את לוח הבסיס ולצפות אותו באמצעות מכשיר הלמיניציה.
- לגזור את כרטיסי כובעי החשיבה ולצפות אותם באמצעות מכשיר הלמיניציה.
- לגזור את כובעי החשיבה.
- להצמיד כל זוג כובעים גב אל גב.
- להשחיל בין שני הכובעים מקל בחישה מעץ כך שתיווצר "סוכריה".
- להדביק את שתי הדמויות והמקל שביניהן בדבק פלסטי.
- * כדאי לאחסן את "סוכריות" הכובעים בתוך צנצנת או קופסה ליד הלוח.

מיקום הלוח בכיתה

הלוח מרכזי בהעמקת מיומנויות פתרון בעיות

באמצעות חשיבה רב-כיוונית. כדאי למקם אותו מול עיני התלמידים במקום נגיש למורה, כך שאפשר יהיה להפעיל אותו בדרך יעילה, להצביע על הכובעים בקלות, למקד את התלמידים בכל כובע ובכל מיומנות חשיבה, ולוודא שכל התלמידים ראו ושמעו.

קישור הלוח להוראה

לוח זה מרכזי ליחידה הכיתה החושבת והפעילה ומתקשר למיומנות פתרון בעיות באמצעות כובעי החשיבה. חשוב שהלוח יהיה תלוי בכיתה במהלך כל השנה. מומלץ להביא לכיתה כובעים המתאימים לכל אחד מן הכובעים המיוצגים בלוח (כובע מלחים=עובדות, כובע צהוב=רעיונות, וכו'), ולעשות בהם שימוש בכיתה.

בזמן הוראת היחידה הכיתה החושבת והפעילה מומלץ לסדר את כרטיסי הכובעים בהתאמה בצדי הלוח. "סוכריות" הכובעים מיועדות להפעלה על-ידי התלמידים בשני אופנים:

- בהבעה בעל-פה (על מנת להמחיש מה הם מרגישים, מהם היתרונות/חסרונות בכל עניין וכו');
- כתרגול בזמן ההוראה - התלמידים יכולים להרים את הסוכריות כשהם מזהים חשיבה באמצעות רגש / רעיון חדש וכו'.

מומלץ להשאיר לוח זה תלוי בכיתה במהלך שנת הלימודים, שכן הוא פעיל בכל אחת מיחידות החגים ובהוראת פרשת השבוע.

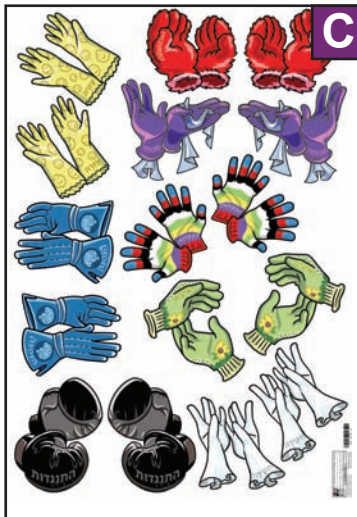
סוכריות

אין פועלים בכיתה הפעילה?

5S-EP6

מראה הגליונות

תכולת הגליונות

שלושה גליונות המכילים:

1. לוח הבסיס המציג שמונה זוגות כפפות פעולה
2. שמונה כרטיסי כפפות
3. שמונה זוגות כפפות פעולה לגזירה

ציוד נוסף להכנת הלוח

- מספרים / סכין חיתוך
- דבק פלסטי (דבק לבן)

מהלך ההכנה

בבקשה:

- לגזור את הלוח ולצפות אותו באמצעות מכשיר הלמינציה.
- לגזור את כרטיסי כפפות הפעולה ולצפות אותן באמצעות מכשיר הלמינציה.
- לגזור את זוגות הכפפות, ולצפות אותן באמצעות מכשיר הלמינציה. להדביק כל זוג כפפות גב אל גב.

מיקום הלוח בכיתה

הלוח מרכזי ביחידה הכיתה החושבת והפעילה. במהלך הוראת היחידה כדאי למקם אותו מול עיני התלמידים במקום נגיש למורה, כך שאפשר יהיה להפעיל אותו בדרך יעילה, להצביע על כפפות הפעולה בקלות, למקד את התלמידים בסוגי הכפפות ובסוגי הפעולות שהן מייצגות, ולוודא שכל התלמידים ראו ושמעו.

קישור הלוח להוראה

לוח זה מרכזי ליחידה הכיתה החושבת והפעילה ומתקשר לפעולה כתוצאה מהחשיבה באמצעות כובעי החשיבה.

מומלץ להביא לכיתה כפפות המתאימות לכל אחת מן הכפפות המיוצגות בלוח (כפפות מנצחים לבנות, כפפות גומי צהובות למטבח, כפפות גיבון ירוקות, וכו'), ולעשות בהן שימוש בכיתה.

בזמן הוראת היחידה הכיתה החושבת והפעילה מומלץ לסדר את כרטיסי הכפפות בהתאמה בצידי הלוח על מנת להקנות את המושגים השונים.

כרטיסי הכפפות מיועדים להפעלה על-ידי התלמידים בשני אופנים:

- בהבעה בעל-פה (על מנת להמחיש את סוג הפעולה שהם מעוניינים לבצע);
- כתרגול בזמן ההוראה - התלמידים יכולים להרים את הכפפות המתאימות כשהם מזהים פעולה מסוג מסוים.

סוכריות

איך מתנהגת כיתה חושבת ופעילה?

5S-EP7

תכולת הגליון

גליון אחד המכיל את לוח הבסיס.

ציוד נוסף להכנת הלוח

- מספריים
- Fun-tak

מהלך ההכנה

בבקשה:

- לגזור את הלוח ולצפות אותו באמצעות מכשיר הלמינציה.

קישור הלוח להוראה

לוח זה מהווה תזכורת לכללי הנימוסים וההתנהגות שלמדו התלמידים בכיתה ד ומתקשר ללוח איך מתנהגת כיתה חושבת ופעילה?
מומלץ להשאיר את הלוח תלוי במקום בולט בכיתה במשך כל השנה על מנת לחזק התנהגות טובה.

מראה הגליון

בניינים בהווה

5S-EP8ABCD

מראה הגליונות

תכולת הגליונות

ארבעה גליונות המכילים:

1. לוח בסיס ירוק - לזכר
2. לוח בסיס כתום - לנקבה
3. שבעה לוחות - אחד לכל בניין - בזכר
4. שבעה לוחות - אחד לכל בניין - בזכר

מסגרת הלוח בהווה היא צהובה. הצבע הצהוב מזכיר את השמש ואת אור היום, ומטרתו לציין שאנחנו מדברים על פעלים בהווה - "עכשיו".

לכל זוג בניינים תואם יש צבע אחד, כאשר הבניין הפעיל בצבע חזק והבניין הסביל המתאים לו בצבע חלש יותר. בניין התפעל שמציין פעולה חוזרת למי שעושה אותה נראה כמו מראה.

ציוד נוסף להכנת הלוח

- מספרים וסכין חיתוך
- אטבים משרדיים / Fun-tak
- חוטים לתליית הבניינים

מהלך ההכנה

בבקשה:

- לגזור את הלוחות ולצפות אותם באמצעות מכשיר הלמיניציה.

מיקום הלוח בכיתה

חשוב למקם את הלוח במקביל לשיבת התלמידים, כדי לחזק את המושג שההווה מתייחס ל"עכשיו", בנוסף לצבע הצהוב.

קישור הלוח להוראה

לוח זה מתקשר לכל אחת מיחידות תל עם, ומאפשר תקשורת בעברית, והדגשת הפעלים והבניינים בהווה בכל נושא.

ניתן להפעיל את הלוח בשני אופנים:

1. לחתוך כל בניין ולתלות אותו בכיתה באמצעות חוטים הנקשרים דרך החורים המצויים בחלק העליון של כל בניין.
 2. להדביק כל בניין על קרטון ביצוע ולהצמיד את הקרטונים ביחד באמצעות ניר דבק שקוף. אח"כ לקפל כל בניין לכיוון אחר וליצור "אקורדיון" דו צדדי - צד אחד לזכר וצד שני לנקבה.
- את הלוח מפעילים באמצעות כרטיסי הפעלים שיש ברשותכם, שהם ברוחב לוחות הבניינים (תקבלו כרטיסים נוספים במהלך השנה).

בניינים בעבר

5S-EP9ABCD

מראה הגליונות

תכולת הגליון

ארבעה גליונות המכילים:

1. לוח בסיס ירוק - לזכר
2. לוח בסיס כתום - לנקבה
3. שבעה לוחות - אחד לכל בניין - בזכר
4. שבעה לוחות - אחד לכל בניין - בזכר

מסגרת הלוח בהווה היא אדומה. הצבע האדום מסמל רגש חזק שמזכיר את העבר, ולכן מחזק את הקישור בין הלוח לבין זמן עבר. לכל זוג בניינים תואם יש צבע אחד, כאשר הבניין הפעיל בצבע חזק והבניין הסביל המתאים לו בצבע חלש יותר. בנין התפעל שמציין פעולה חוזרת למי שעושה אותה נראה כמו מראה.

ציוד נוסף להכנת הלוח

- מספרים וסכין חיתוך
- אטבים משרדיים / Fun-tak
- חוטים לתליית הבניינים

מהלך ההכנה

בבקשה:

- לגזור את הלוחות ולצפות אותם באמצעות מכשיר הלימינציה.

מיקום הלוח בכיתה

חשוב למקם את הלוח בקיר האחורי של הכיתה - "בגב התלמידים" - כדי להזכיר לתלמידים שמדובר בפעולות מן העבר.

קישור הלוח להוראה

- לוח זה מתקשר לכל אחת מיחידות תל עם (בעיקר ל"סיפורים ההיסטוריים" בכל אחד מיחידות החג וביחידות פרשת השבוע ותורה), ומאפשר תקשורת בעברית, והדגשת הפעלים והבניינים בעבר בכל נושא. בדומה ללוח ההווה, ניתן להפעיל את הלוח בשני אופנים:
1. לחתוך כל בניין ולתלות אותו בכיתה באמצעות חוטים הנקשרים דרך החורים המצויים בחלק העליון של כל בניין.
 2. להדביק כל בניין על קרטון ביצוע ולהצמיד את הקרטונים ביחד באמצעות ניר דבק שקוף. אח"כ לקפל כל בניין לכיוון אחר וליצור "אקורדיון" דו צדדי - צד אחד לזכר וצד שני לנקבה.
- את הלוח מפעילים באמצעות כרטיסי הפעלים שיש ברשותכם, שהם ברוחב לוחות הבניינים (תקבלו כרטיסים נוספים במהלך השנה).

בניינים בעתיד

5S-EP10ABCD

מראה הגליונות

תכולת הגליון

ארבעה גליונות המכילים:

1. לוח בסיס ירוק - לזכר
2. לוח בסיס כתום - לנקבה
3. שבעה לוחות - אחד לכל בניין - בזכר
4. שבעה לוחות - אחד לכל בניין - בזכר

מסגרת הלוח בעתיד היא כחולה. הצבע הכחול מזכיר את השמיים, האופק, תקווה - ומטרתו לציין שאנחנו מדברים על פעלים בעתיד - "מחר", "מחרתיים", "בעוד שבוע"...

לכל זוג בניינים תואם יש צבע אחד, כאשר הבניין הפעיל בצבע חזק והבניין הסביל המתאים לו בצבע חלש יותר. בנין התפעל שמציין פעולה חוזרת למי שעושה אותה נראה כמו מראה.

ציוד נוסף להכנת הלוח

- מספרים וסכין חיתוך
- אטבים משרדיים / Fun-tak
- חוטים לתליית הבניינים

מהלך ההכנה

בבקשה:

- לגזור את הלוחות ולצפות אותם באמצעות מכשיר הלמינציה.

מיקום הלוח בכיתה

חשוב למקם את הלוח בחזית הכיתה, כדי לחזק את המושג שהעתיד מתייחס ל"מחר", בנוסף לצבע הכחול.

קישור הלוח להוראה

לוח זה מתקשר לכל אחת מיחידות תל עם, ומאפשר תקשורת בעברית, והדגשת הפעלים והבניינים בעתיד בכל נושא.

בדומה ללוח ההווה, ניתן להפעיל את הלוח בשני אופנים:

1. לחתוך כל בניין ולתלות אותו בכיתה באמצעות חוטים הנקשרים דרך החורים המצויים בחלק העליון של כל בניין.

2. להדביק כל בניין על קרטון ביצוע ולהצמיד את הקרטונים ביחד באמצעות ניר דבק שקוף. אח"כ לקפל כל בניין לכיוון אחר וליצור "אקורדיון" דו צדדי - צד אחד לזכר וצד שני לנקבה.

את הלוח מפעילים באמצעות כרטיסי הפעלים שיש ברשותכם, שהם ברוחב לוחות הבניינים (תקבלו כרטיסים נוספים במהלך השנה).

הבנת הנקרא

2S-EP10ABC

תכולת הגליונות

1. 10 לוחות עבודה - מי?
מה?
למה?
איפה?
מתי?
כמה?
מה עושים?
איך מרגישים?
איך נראים?
איך עושים?
2. סמלים ממקדים ("תמרורים") לשאלות שונות:
למה? מי? מה עושים? איך מרגישים? וכו'

ציוד נוסף להכנת הלוח

- מספרים
- Fun-tak

מהלך ההכנה

בבקשה:

- לגזור את לוחות העבודה ולצפות אותם באמצעות מכשיר הלמינציה.
- לגזור את הסמלים הממקדים ולצפות אותם באמצעות מכשיר הלמינציה.

מיקום הלוח בכיתה

מומלץ להשתמש בלוחות הבנת הנקרא בעבודה עם הספרים המונחים וספרי הספריה, וכמוֹכֵן חשוב לוודא ולבחור את השאלות המתאימות לדיון - על פי חוברת התלמיד ו/או הנושא הנלמד.

קישור הלוח להוראה

לוח זה מתקשר לכל אחת מיחידות ש"י - שנה יהודית. ניתן לעשות שימוש בסמלים הממקדים על מנת למקד את העבודה בכיתה בשאלות השונות - על פי הבנתכם ושיקול דעתכם. לוחות השאלות מאפשרים גם עבודה בקבוצות.

מראה הגליונות

מראה התמרור המוכן

מראה הלוח המוכן

סלי מילים לש"י

5S-EP11AB

מראה הגליונות

תכולת הגליונות

שני גליונות המכילים את לוח הבסיס.
במהלך השנה תקבלו:

- כרטיסי פעלים להצמדה על הלוח
- כרטיסים של מרכיבי היחידה (חבורות תלמיד, ספרים מונחים, ספרוני ספריה וכו')

ציוד נוסף להכנת הלוח

- מספריים
- Fun-tak
- כרטיסי ההברקה של כל אחת מהיחידות המכילים מילים המתאימות ל"סלים" השונים.

מהלך ההכנה

בבקשה:

- לגזור את לוח הבסיס לצפות אותו באמצעות מכשיר הלמינציה.

מיקום הלוח בכיתה

מומלץ לתלות את הלוח במקום נגיש כדי שתוכלו בקלות להחליף את ה"סלים" בהתאם לנושאים.

קישור הלוח להוראה

הלוח מכיל ששה סלים המארגנים עבור התלמידים את אוצר המילים שהם לומדים לפי התפקוד שלהם בשפה ולפי השימוש. הסלים הם:

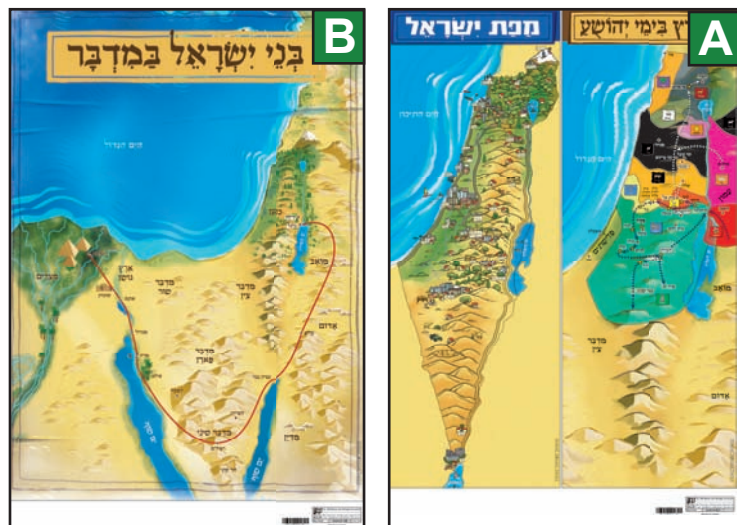
- מילים חשובות ופעילות - לתפקוד ולתקשורת בנושאים ספציפיים
- מילים מיוחדות לנושא - הדרושות להבנת הנושא
- מילים של מבנה - משפחות מילים באמצעותם יכולים הילדים לנחש את המשמעות והשימוש של מילים חדשות לפי המבנה שלהן.
- מילים המקשרות בין שפות - מילים מתווכות הנשמעות אותו הדבר בשפות שונות, ו"נשתלות" בכל יחידה.
- מילות - מילים מיוחדות בדקדוק הנלמדות תוך כדי שימוש.
- מילים על קו הזמן - מילים של ריבוד לשוני הנוצרות עם התפתחות השפה. הריבוד הלשוני פועל באחד משני אופנים:
 1. אותן המילים מקבלות משמעויות שונות
 2. אותן מילים נאמרות בדרכים שונות.

כרטיסי ההברקה של כל אחד מהנושאים מכילים את סלי המילים לפי נושאי הלימוד, וכמו כן את מרכיבי היחידה: חבורות תלמיד, ספרים מונחים, ספרוני ספריה וכו'. את הכרטיסים תצטרכו לגזור, לצפות באמצעות מכשיר הלמינציה, ולהצמיד לחלק העליון המקוקו של הלוח בהתאם להפעלת החומר בכיתה.

מפת ישראל

4S-EP12AB

מראה הגליונות

תכולת הגליונות

שני גליונות המכילים:

1. שתי מפות: מפת הארץ בימי יהושע, ומפת ישראל של היום
2. מפת נדודי בני ישראל במדבר

ציוד נוסף להכנת הלוח

- מספרים
- דבק
- קרטון

מהלך ההכנה

בבקשה:

- לגזור את הלוח המכיל את מפת הארץ בימי יהושע ומפת ישראל של היום ולצפות אותו באמצעות מכשיר הלמיניציה.
- לגזור את מפת בני ישראל במדבר ולצפות אותה באמצעות מכשיר הלמיניציה.
- להדביק את הלוחות גב אל גב, כשבאמצע קרטון בעובי שיאפשר את קיפולו של הלוח לשניים.

מיקום הלוח בכיתה

מומלץ לתלות את הלוח כחלק מפינת ישראל, בקיר המזרחי של הכיתה, כדי ליצור קשר עם ארץ ישראל וירושלים שבמזרח. במדינות בהן ארץ ישראל לא נמצאת במזרח (לדוגמה אוסטרליה), רצוי להקים את הפינה על הקיר הפונה לארץ ישראל, או על פי המקובל בקהילה. רצוי להציג בפינת ישראל גם את המנזן התקווה, התפילה לשלום מדינת ישראל, דגל ישראל, מפת ישראל ושכונותיה ותמונות של אתרים בישראל.

מראה הלוח המוכן

קישור הלוח להוראה

המפות מייצגות את ישראל בכיתה. חשוב לקשר אותן לנלמד בנושאים השונים:

- ישראל בכיתה המאוחדת
- ט"ו בשבט
- חיי היום-יום בכיתה
- לקראת כל אחד מהחגים, כקישור בין עם ישראל וארץ ישראל
- תורה - ספר שמות: נידת בני ישראל במדבר ממזרים לארץ כנען
- ספר יהושע - כיבוש הארץ, והתנחלות השבטים בארץ.

קו הזמן

5S-EP13ABC

מראה הגליונות

תכולת הגליונות

שלושה גליונות המכילים:

- ארבע רצועות המרכיבות את קו הזמן
- שני חלונות נוספים: שרשרת המסירה, ותהליך הקמת מדינת ישראל
- 5 "תליונים" חדשים: אהרן, יוסף, מרים, גולדה מאיר ונחמה ליבוביץ'

ציוד נוסף להכנת הלוח

- מספרים
- דבק

מהלך ההכנה

בבקשה:

- לגזור את 4 הרצועות, להדביק את הרצועות זו לזו לפי הרצף הכרונולוגי - מבריאת העולם ועד לכיתה הפעילה, ולצפות אותן באמצעות מכשיר הלמיניציה.
- לגזור את שני החלונות ולצפות אותם באמצעות מכשיר הלמיניציה.
- להצמיד את שני החלונות הנוספים במקומות המתאימים לאורך קו הזמן, לפי הנושא הנלמד בכיתה.
- לגזור את התליונים ולצפות אותם באמצעות מכשיר הלמיניציה.

מיקום הלוח בכיתה

מומלץ למקם את הלוח מעל ללוח הא-ב, או בקיר צדדי, מעל לחלונות הכיתה. במידה ואין מקום על הקירות, ניתן למתוח חבל משני צידי החדר ולתלות את הלוח עם אטבי כביסה.

קישור הלוח להוראה

הלוח מתקשר לצירי תורה, פרשת השבוע, כיתה פעילה, לכל יחידות החגים, וליחידת ישראל. שני החלונות החדשים - שרשרת המסירה, ותהליך הקמת מדינת ישראל - משקפים שני מוקדי למידה במהלך השנה: חלון שרשרת המסירה מתקשרת למסכת הראשונה הנלמדת בפרקי אבות בציר משנה. חלון תהליך הקמת מדינת ישראל - הרחבת התקופה מהרצל והחלוצים ועד מלחמת ששת הימים ביחידת ישראל. התליונים החדשים מתקשרים לאושפיזין שנלמדים ביחידות שנה טובה. את התליונים יש להצמיד לקו הזמן לפי הנושא הנלמד.

מראה הלוח המוכן

סופרים ומשוררים

4S-EP20A

מראה הגליונות

תכולת הגליון

- גליון אחד המכיל:
- $\frac{1}{2}$ גליון המוקדש לע. הלל
- $\frac{1}{2}$ גליון המוקדש ללאה גולדברג

ציוד נוסף להכנת הלוח

- מספרים

מהלך ההכנה

בבקשה:

- לגזור את שני חצאי הגליונות ולצפות אותם באמצעות מכשיר הלמיניציה.

מיקום הלוח בכיתה

ניתן למקם את הלוח בכל מקום בכיתה, ואפשר גם להציג אותו במסדרון בית הספר.

קישור הלוח להוראה

הלוח הוא לוח קבוע (סטאטי), המיועד ליצור אצל התלמידים תחושת חיבור לספרות המקור של ארץ ישראל, ולהעניק להם היכרות עם סופרים ומשוררים נבחרים: הרקע הביוגרפי שלהם, כתיבתם וכו'.

הלוח מתקשר ליחידה **כיתה מיוחדת**, **כיתה מאוחדת**, וכן ליחידת ישראל - המציגה ספרות מקורית. פרי עטם של הסופרים והמשוררים המוצגים בלוח.

רצוי לעודד את התלמידים לאסוף מידע על כל סופר - על חייו/חייה ועל התקופה בה חיו, על היצירות שכתבו, וכו'.

הלוח מעוצב כגלריה של מחברים על מנת להראות לתלמידים שהסופרים המיוצגים בלוח (בהם אנחנו מתמקדים השנה) הם חלק מרשימה ארוכה של סופרים ומשוררים ישראלים.

מראה הלוח המוכן

מראה הלוח המוכן

סופרים ומשוררים

5S-EP20

4S-EP20AB

מראה הגליונות

תכולת הגליון

שלושה גליונות המכילים:

- 1/2 גליון המוקדש לע. הל
- 1/2 גליון המוקדש ללאה גולדברג
- 1/2 גליון המוקדש לנעמי שחר
- 1/2 גליון המוקדש לח.ב. ביאליק
- 1/2 גליון המוקדש לזלדה
- 1/2 גליון המוקדש לדן פגיס

ציוד נוסף להכנת הלוח

- מספרים

מהלך ההכנה

בבקשה:

- לגזור את שני חצאי הגליונות ולצפות אותם באמצעות מכשיר הלמיניציה.

מיקום הלוח בכיתה

ניתן למקם את הלוח בכל מקום בכיתה, ואפשר גם להציג אותו במסדרון בית הספר.

קישור הלוח להוראה

הלוח מוכר לתלמידים מכיתה ד. זהו לוח קבוע (סטטי), המיועד ליצור אצל התלמידים תחושת חיבור לספרות המקור של ארץ ישראל, ולהעניק להם היכרות עם סופרים ומשוררים נבחרים: הרקע הביוגרפי שלהם, כתביהם וכו'.
הלוח מתקשר ליחידה כיתה חושבת ופעילה, וכן ליחידת ישראל, המציגה ספרות מקורית, פרי עטם של הסופרים והמשוררים המוצגים בלוח. רצוי לעודד את התלמידים לאסוף מידע על כל סופר/ת - על חייו/חיה על התקופה בה חי/ה, על היצירות שכתב/ה, וכו'.
הלוח מעוצב כגלריה של מחברים על מנת להראות לתלמידים שהסופרים המיוצגים בלוח הם חלק מרשימה ארוכה של סופרים ומשוררים.

את הלוח של זלדה מומלץ לקשר לספרון המונחה לכל איש יש שם ביחידה כיתה חושבת ופעילה.
את הלוח של דן פגיס מומלץ לקשר לספרון המונחה הביצה שהתחפשה ביחידה כיתה חושבת ופעילה.

מראה הלוחות המוכנים

מהתורה לכיתה

5T-EP14

מראה הגליון

תכולת הגליון

גליון אחד המכיל:

- לוח בסיס - השורש, מהכתוב בתורה, לפירושים בכיתה ולתמונה
- כרטיסי שאלות מנחות - מי? איפה? מתי? וכו'
- כרטיס למספרים בחשבון

ציוד נוסף להכנת הלוח

- מספרים
- Fun-tak

מהלך ההכנה

בבקשה:

- לגזור את הלוח ולצפות אותו באמצעות מכשיר הלמינציה.
- לגזור את כרטיסי השאלות המנחות ואת כרטיס למספרים בחשבון ולצפות אותם באמצעות מכשיר הלמינציה.

מיקום הלוח בכיתה

רצוי ליצור פינת תורה בכיתה, ובה להציג את הלוח מהתורה לכיתה. במידת האפשר, כדאי לתלות את לוח קו הזמן מעל ללוח תורה.

קישור הלוח להוראה

הלוח מתקשר לציר תורה, וכן ליחידות החגים בהם מצוטטים פסוקים מהתורה.

הלוח מצמידים את כרטיסי השורשים מצירי תורה ושי"י, את כרטיסי הפעלים המופיעים בחוברות תורה, ואת הכרטיסים המתאימים להם מהכיתה.

הלוח מאפשר משחק עם הפעלים ואוצר המילים התפקודי של הפרק. את כרטיסי השאלות המנחות (מי? איפה? מתי?) יש להצמיד מתחת למילה לתמונה, בהתאם לשאלה הנשאלת.

הלוח מוכר לתלמידים מכיתות ב, ג ו-ד, ויש בו השנה תוספת חדשה:

* לכתרת הטור לתמונה ניתן להצמיד את הכרטיס למספרים בחשבון, ומתחתיו להצמיד כרטיסי מספרים, אותם תקבלו יחד עם כרטיסי ההברקה של כל יחידה.

מראה הלוח המוכן

סלי המילים לתורה

5T-EP15AB

מראה הגליונות

תכולת הגליונות

שני גליונות המכילים את לוח הבסיס.

במהלך השנה תקבלו:

- כרטיסי פעלים להצמדה על הלוח
- כרטיסים של מרכיבי היחידה (חבורות תלמיד, ספרים מונחים, ספרוני ספריה וכו')

ציוד נוסף להכנת הלוח

- מספריים
- Fun-tak
- כרטיסי ההברקה של כל אחד מהפרקים המכילים מילים המתאימות ל"סלים" השונים.

מהלך ההכנה

בבקשה:

- לגזור את לוח הבסיס לצפות אותו באמצעות מכשיר הלמינציה.

מיקום הלוח בכיתה

מומלץ לתלות את הלוח במקום נגיש כדי שתוכלו בקלות להחליף את ה"סלים" בהתאם לנושאים.

קישור הלוח להוראה

הלוח מכיל ששה סלים המארגנים עבור התלמידים את אוצר המילים שהם לומדים בציר תורה. הסלים זהים לסלי המילים בשי"י, והם:

- מילים חשובות ופעילות - לתפקוד ולתקשורת בנושאים ספציפיים
 - מילים מיוחדות לנושא - הדרושות להבנת הנושא
 - מילים של מבנה - משפחות מילים באמצעותם יכולים הילדים לנחש את המשמעות והשימוש של מילים חדשות לפי המבנה שלהן.
 - מילים המקשרות בין שפות - מילים מתווכות הנשמעות אותו הדבר בשפות שונות, ו"נשתלות" בכל יחידה.
 - מילות - מילים מיוחדות בדקדוק הנלמדות תוך כדי שימוש.
 - מילים על קו הזמן - מילים של ריבוד לשוני הנוצרות עם התפתחות השפה. הריבוד הלשוני פועל באחד משני אופנים:
 1. אותן המילים מקבלות משמעויות שונות
 2. אותן מילים נאמרות בדרכים שונות.
- כרטיסי ההברקה של כל אחד מהנושאים מכילים את סלי המילים לפי נושאי הלימוד, וכמו כן את מרכיבי היחידה: חבורות תלמיד, ספרים מונחים, ספרוני ספריה וכו'. את הכרטיסים תצטרכו לגזור, לצפות באמצעות מכשיר הלמינציה, ולהצמיד לחלק העליון המקוקו של הלוח בהתאם להפעלת החומר בכיתה.

פרשות השבוע

5P-EP17ABCD

מראה הגליונות

תכולת הגליונות

- חמישה גליונות הכוללים לוחות בסיס של פרשות השבוע בכל חומש.
- לכל אחת מן הפרשות יצורף סט של 4 כרטיסי הברקה בצורת פאזל המורכב מארבעה חלקים (הסבר על הפאזל מופיע בהמשך).

ציוד נוסף להכנת הלוח

- מספריים
- דבק
- Fun-tak

מהלך ההכנה

בבקשה:

- לגזור את לוחות הבסיס ולצפות אותם באמצעות מכשיר הלמינציה.
- לגזור את כרטיסי הפאזל ולצפות אותם באמצעות מכשיר הלמינציה.

מיקום הלוח בכיתה

רצוי לתלות את הלוח בפינה שתיצרו בכיתה ושתוקדש לפרשת השבוע.

קישור הלוח להוראה

לוח הבסיס של כל ספר מעוצב בצורת תצורף (פאזל), המחבר את רצף הפרשות מצד ימין, עם רעיון מרכזי הנובע מתוך חוברת התלמיד משמאל לשמות הפרשות. לכל פרשה הצבע שלה. לכל אחת מהיחידות בציר פרשת השבוע יצורף סט של 4 כרטיסי הברקה בצורת פאזל, המורכב מן החלקים הבאים:

- מה בפרשה?
- מה אמרו חז"ל?
- יצירה והפרשה
- הפרשה בכיתה החושבת והפעילה.

בחלק העיקרי של הלוח מופיעה תמונת-על כללית המתארת את האירועים המרכזיים בכל ספר: בראשית - רמז לבריאת העולם, האבות וסיפור יוסף. שמות - העבדות במצרים, יציאת מצרים, מתן תורה והמשכן. ויקרא - הקורבנות למיניהם. במדבר - הנדודים של עם ישראל במדבר, עמוד האש ועמוד הענן, המשכן ושנים-עשר השבטים. דברים - דבריו של משה לעם ישראל במדבר, עד להבטחה לקראת הכניסה לארץ ישראל. תמונות-העל הללו יכוסו כאשר יוצמד כל פאזל משמאל לרעיון המרכזי של הפרשה, ויהדהד את הצבע של כל פרשה.

חכמים מפרשים

מראה הגליון

4P-EP18A-H

תכולת הגליונות

שבעה גליונות הכוללים :

- לוח בסיס
- 6 גליונות ובהם 24 פרשנים
- לוח "מתלים" עם תמונות הפרשנים לחיבור לקו הזמן

ציוד נוסף להכנת הלוח

- מספריים
- Fun-tak

מהלך ההכנה

בבקשה:

- לגזור את לוח הבסיס ואת לוחות הפרשנים ולצפות אותם באמצעות מכשיר הלמינציה.
- לגזור את ה"מתלים" עם תמונות הפרשנים ולצפות אותם במכשיר הלמינציה.

מיקום הלוח בכיתה

רצוי לתלות את הלוח בפינת חומש או ליד לוח פרשת השבוע.

קישור הלוח להוראה

לוח זה בנוי כמו ארון הספרים היהודי, המכיל את הספרים החשובים לדורות. רבים מהספרים מכילים פירושים על התורה בהם נעזרנו בלימוד פרשות השבוע וחומש, ואותם הצגנו לתלמידים.

במרכז של לוח הבסיס ישנו "מתקן" להחזקת לוחות הפרשנים. למתקן יש להצמיד את הלוח של הפרשן שעליו מתמקדים באותו שבוע, ובמקביל לתלות את "מתלה" הפרשן במקום המתאים בלוח קו הזמן, לפי ההפעלה בכיתה. הלוחות מכילים רקע ביוגרפי על הפרשנים.

בתחתיתו של הלוח מופיע קו הזמן. חשוב שהתלמידים ידעו ויבינו מתי חי כל פרשן ומתי תרם את פרשנותו. בסוף קו הזמן תמצאו את תלמידי הכיתה הוירטואלית, הוירטואלים מתדיינים בסוגיות שונות. גם התלמידים בכיתה שלך שותפים ביצירת פרשנויות חדשות; הפעילויות העוסקות בפרשנים בצירי פרשת השבוע וחומש מעודדים את התלמידים לחשיבה יוצרת, ולשיתוף בתהליך הפרשנות שנמשך מזה אלפי שנים.

מראה הגליונות

מראה הלוח המוכן

תל עם • TaL AM

4600 Thimens Blvd., Ville Saint Laurent

Québec H4R 2B2 Canada

Tel. (514)333-1818 • Fax (514)333-1231

E mail: talam@talam.org • Website: www.talam.org